

НАВКА П.І., асист.
ДВНЗ "Донецький національний технічний університет",
м. Донецьк

АНАЛІЗ ФІНАНСУВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ СФЕРИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ

Кратко анализируется состояние и финансирование сферы физической культуры и спорта в Украине, рассмотрены положительные и отрицательные аспекты развития.

Актуальність. Розвиток економіки та управління фізичної культури та спорту це складова частина культури суспільства, його членів та підсистема національного господарювання. Дієва політика у спортивній галузі сприяє відтворенню здоров'я нації, поповненню бюджетних ресурсів за рахунок розвитку спортивних заходів, платних послуг у галузі та доходів від діяльності підприємств спортивного обладнання.

Мета дослідження. Аналіз позитивних та негативних аспектів фінансування спортивної галузі в Україні.

Основний матеріал. На підставі аналізу виявлено, що кількість приміщень для фізкультурно-спортивних занять, майданчиків (гімнастичних містечок) з тренажерним обладнанням та басейнів зростає на 23, 3 та 7% відповідно. Це позитивна динаміка розвитку окремих складових сфери фізичної культури та спорту. Збільшення спортивних споруд спостерігається за прибутковими напрямками занять спортом, так одноразове відвідування льодового котка коштує від 50 грн./год., одноразове відвідування плавального басейну – від 40 грн./год. Також, не можна не відзначити, що збільшення кількості басейнів пов'язано з їх побудовою в елітних готельно-спортивних комплексах, які є приватною власністю, і доступ для їх відвідування має досить вузьке коло осіб за умов високих цін. Кількість дитячо-підліткових фізкультурно-спортивних клубів за місцем проживання зменшилась на 223 одиниці, враховуючи, що у багатьох містах України є по одному такому закладу на місце це значні негативні зміни. З 2000 по 2006 рік спостерігалось зростання кількості фізкультурно-спортивних клубів, а з 2006 по 2009 рік цей показник зменшився на 40% (рис.1).

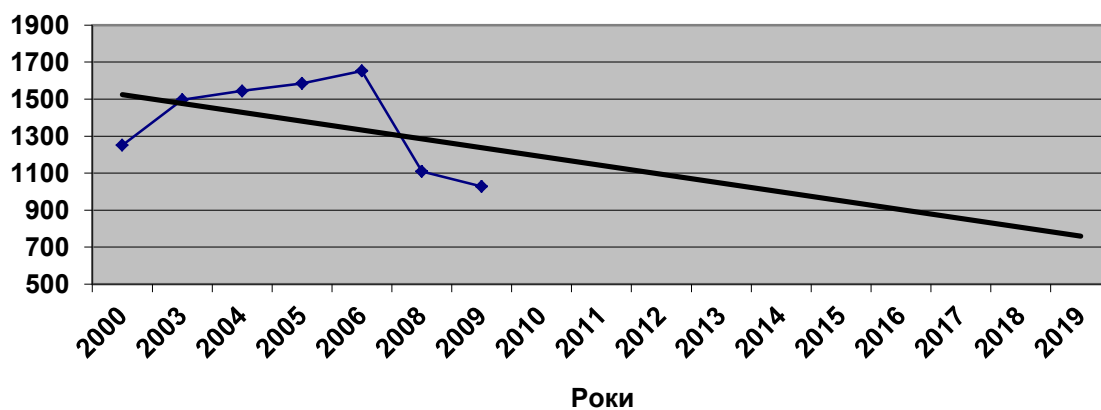

Рисунок 1. Лінія тренда щодо зміни кількості дитячо-підліткових фізкультурно-спортивних клубів за місцем проживання у наступні роки

Фінансове забезпечення фізичного розвитку та спорту відіграє велику роль у визначенні ефективності цієї сфери. Фінансування спрямоване на забезпечення інвентарем, спортивними базами, професійними тренерами, результативне науково-методичне забезпечення, медико-біологічне забезпечення тощо.

Витрати бюджету на розвиток фізичної культури та спорту 2009-2011р.р. та їх структура наведені у табл.1.

Таблиця 1

Витрати бюджету на розвиток фізичної культури та спорту

2009-11pp.

№	Показники	2009р.	2010р.	2011р.
1	Загальний об'єм, тис.грн.	410 853,3	386 773,8	397 831,0
2	Приріст до попереднього року, тис.грн.		-24079,5	11057,2
3	Приріст до попереднього року, %		-5,8	2,8
4	Структура витрат, питома вага у %:			
	- Державна підтримка фізкультурно-спортивного товариства "Динамо" України на організацію та проведення роботи з розвитку фізичної культури і спорту серед працівників і військовослужбовців правоохоронних органів;	0,32	0,39	5,4
	- Державна підтримка Всеукраїнського фізкультурно-спортивного товариства "Колос" на організацію та проведення роботи з розвитку фізичної культури і спорту серед сільського населення;	1,47	2,4	2,2
	- Організаційне та фінансове забезпечення спорту вищих досягнень;			
	- Забезпечення підготовки спортсменів вищих категорій;			
	- Створення та розвиток матеріально-технічної бази спорту;			
	- Фінансова підтримка громадських організацій фізкультурно-спортивного спрямування;	1,1	4,35	3,56
	- Проведення навчально-тренувальних зборів і змагань з олімпійських видів спорту;	1,1	1,5	1,6
	- Підготовка та участь національних збірних команд в Олімпійських іграх;	0,38	0,55	0,40
	- Фінансова підтримка Національного олімпійського комітету України;			
	- Фізкультурно-спортивна реабілітація та спорт інвалідів;	3,76	5,1	3,73
	- Підготовка і участь національних збірних команд в Паралімпійських і Дефлімпійських іграх;			
	- інші напрямки (підтримка паралімпійського руху, забезпечення діяльності Всеукраїнського центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх», заходи з неолімпійських видів спорту та інші).	32,0	45,8	36,8
		4,8	3,37	
		4,0	5,08	14,99
		10,56	13,77	15,19
		32,7	8,3	2,5
		7,8	9,4	13,8

Наведемо дані стосовно фінансування робіт в галузі фізичного виховання та спорту на рис.2, за даними [2, с.78] (тис. грн.).

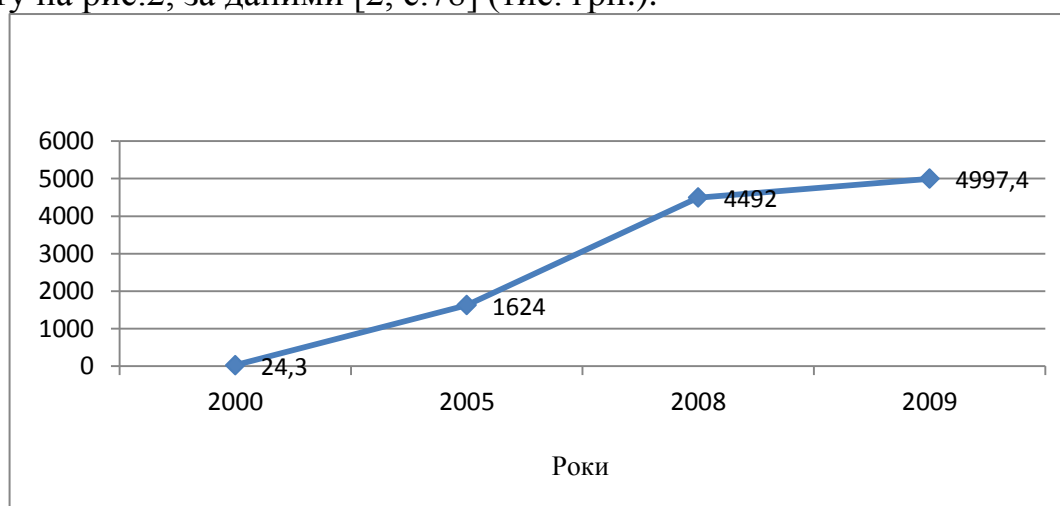

Рисунок 2. Фінансування наукових та науково-технічних робіт в галузі фізичного виховання та спорту (тис. грн.)

Питома вага витрат держбюджету спрямована в напрямку забезпечення

перемог на олімпійських іграх, що розвиває напрямок підвищення іміджу держави на міжнародній арені. Відомо, що фінансове забезпечення фізичного розвитку та спорту відіграє велику роль у визначенні ефективності цієї сфери. Фінансування спрямоване на забезпечення інвентарем, спортивними базами, професійними тренерами, результативне науково-методичне забезпечення, медико-біологічне забезпечення тощо. З аналізу стану та проблем розвитку фізичної культури та спорту можливо зробити висновки, що спостерігається низька активність населення щодо занять спортом, це обґрунтовано в першу чергу низькими доходами домогосподарств.

Фінансування наукових робіт галузі фізичного виховання та спорту зростає, з 2000 по 2009 роки фінансування зросло у 205 разів.

Висновки. На підставі досліджень доведено, що спостерігається позитивна динаміка видатків держави на духовний та фізичний розвиток, однак, ці витрати є недостатніми задля ефективного розвитку соціальних потреб. Також необхідно змінювати структуру цих витрат, яка в даний час спрямована не на більший шар населення, який потребує фінансового забезпечення щодо занять спортом, а на елітні напрямки. Напрямки та об'єми державного фінансування олімпійського спорту та спорту вищих досягнень доводять, що державна політика спрямована на розвиток іміджевої складової завдяки розвитку спорту, однак необхідно збільшувати напрямки фінансування фізичної культури, як напрямку оздоровлення нації та втілювати ефективні методи регулювання цієї сфери. Позитивним напрямком розвитку є зростання фінансування наукових робіт галузі фізичного виховання та спорту.

Бібліографічний список

1. Буряченко А.Є. Фінансування дитячого спорту / А.Є. Буряченко [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.confcontact.com/2009_03_05/8_buryachenko.php.

2. Проект Закону про Державний бюджет України на 2011 рік [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://gska2.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?id=&pf3511=39205.

3. Наукова та інноваційна діяльність в Україні 2009. Статистичний збірник. Державний комітет статистики України, 2010. – 338 с.